

**PENGUASAAN KEMAHIRAN PENTERJEMAHAN
PERKATAAN ARAB BERIMBUHAN DI KALANGAN
PELAJAR IPTA**

MOHD HARIS BIN SULAIMAN

**DISERTASI INI DI KEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN BAGI IJAZAH
SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN
(SECARA KURSUS DAN DISERTASI)**

**FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2011
UNIVERSITI MALAYA
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

NAMA : MOHD HARIS B SULAIMAN (NO. K.P : 710304-02-6047)
NO. MATRIK : TGA040046
NAMA IJAZAH : SARJANA PENGAJIAN BAHASA MODEN
TAJUK DISERTASI :

**PENGUASAAN KEMAHIRAN PENTERJEMAHAN PERKATAAN ARAB BERIMBUHAN
DI KALANGAN PELAJAR IPTA**

BIDANG PENYELIDIKAN : PENGAJARAN BAHASA ARAB

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa :

- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan di dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hakcipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya ("UM") yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa jua cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

Tarikh : 09/05/2011

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan saksi
Nama : DR. HJ. MOHAMMAD B. SEMAN
Jawatan : PENYELIA

Tarikh : 09/05/2011

PENGHARGAAN

Alhamdulillah , bersyukur ke hadrat Ilahi kerana dengan taufik dan hidayahNya serta limpah kurnia Nya maka dapat saya menyiap dan menyelesaikan disertasi ini yang merupakan syarat untuk mendapat Ijazah Sarjana Bahasa Moden , Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya Kuala Lumpur.

Saya ingin merakamkan penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Puan Salma bt Mustafa, bekas Pengetua Sekolah Menengah Kebangsaan Seremban Jaya, Seremban, Negeri Sembilan di atas galakan dan sokongan kepada saya, untuk melanjutkan pelajaran ke peringkat sarjana dan berjaya mengikuti program ini sehingga berjaya.

Setinggi penghargaan dan jutaan terima kasih khusus ditujukan kepada penyelia saya Dr Haji Mohammad bin Seman di atas bimbingan dan tunjuk ajar yang berterusan tanpa mengenal kira erti jemu dalam mendidik dan menyuntik semangat sehingga dapat menyiapkan disertasi ini dengan sempurna. Penghargaan khusus juga diucapkan kepada Dr Rosni Bin Samah, Dekan Fakulti Bahasa Utama, Universiti Sains Islam Malaysia di atas nasihat dan bimbingan dalam menjayakan program ini.

Penghargaan juga ditujukan kepada ayahanda dan ibunda tersayang Haji Sulaiman bin Ali dan Hajjah Romlah bt Shafie kerana berjaya mendidiku dengan penuh kasih sayang sehingga berjaya menyambung pelajaran sampai ke tahap ini dan seterusnya ke peringkat yang lebih tinggi.

Buat isteri tercinta, Norfazila bt Md Azmi yang sentiasa memberi galakan dan motivasi serta kesabaran yang tinggi dalam membantu sehingga disertasi ini dapat disiapkan dengan jayanya. Tidak dilupakan juga kepada rakan – rakan sekuliah terutama Ustaz Hamdi b Abdul Hamid yang banyak memberi kerjasama dan perbincangan ilmiah dalam menjayakan disertasi ini sehingga dapat disiapkan dengan jayanya. Semoga jasa baik kalian semua akan mendapat balasan baik dari Allah dan dikurniakan sebagai pahala ibadat disisiNya. Amin , Amin Ya Rabbal a'lam.

Mohd Haris B Sulaiman.
TGA 040046
39, Jalan Merbau 2, Taman Merbau ,
08000 Sungai Petani,
Kedah Darulaman.

KANDUNGAN

TAJUK	HALAMAN
Perakuan	ii
Abstrak	iii
Abstract	iv
Penghargaan	v-vi
Kandungan	vii-x
Jadual Transliterasi	xi-xii
Daftar Singkatan Kata	xiii-xv
Senarai Rajah	xvi
Senarai Jadual	xvi-xviii
Senarai Carta	xviii
BAB 1 - PENGENALAN	[1-14]
1.0 Pendahuluan	1
1.1 Latar Belakang Kajian	1
1.2 Fungsional Tajuk	4
1.3 Persoalan Kajian	8
1.4 Objektif Kajian	9
1.5 Batasan Kajian	9

1.6	Kepentingan Kajian	10
1.7	Rangka Kajian	12
1.8	Penutup	13
 BAB 2 - LANDASAN TEORI		[15-60]
2.0	Pendahuluan	15
2.1	Pola Berimbuhan dan Maknanya	15
2.2	Terjemahan Dalam Pengajaran Bahasa Arab	25
2.3	Strategi Terjemahan dalam Memantapkan Penguasaan bahasa Arab	29
2.4	Pendekatan Terjemahan dan Hafalan	33
2.5	Terjemahan dalam Pengajaran Bahasa Arab di Sekolah-sekolah Pondok.	38
2.6	Terjemahan dalam Pengajaran Bahasa Arab di Sekolah Agama Rakyat.	42
2.7	Pendekatan Terjemahan di Sekolah Menengah Kebangsaan.	45
2.8	Isu-Isu Terjemahan	46
2.9	Sorotan Kajian Lampau	48
2.10	Kemahiran Terjemahan Kosa Kata	54

2.11	Terjemahan Kosa Kata Dalam Ayat.	56
------	----------------------------------	----

2.12	Penutup	58
------	---------	----

BAB 3 - KAEDAH PENYELIDIKAN	[61-77]
------------------------------------	----------------

3.0	Pendahuluan	61
-----	-------------	----

3.1	Prosedur Penyelidikan	61
-----	-----------------------	----

3.2	Reka Bentuk Kajian	62
-----	--------------------	----

3.3	Latar Belakang Subjek Kajian	63
-----	------------------------------	----

3.4	Kaedah Pengumpulan Data	69
-----	-------------------------	----

3.5	Instrumen Kajian	69
-----	------------------	----

3.6	Kajian Rintis	73
-----	---------------	----

3.7	Kesahan dan Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	72
-----	---	----

3.8	Prosedur Analisis Data	74
-----	------------------------	----

3.8.1	Metod Induktif	75
-------	----------------	----

3.8.2	Metod Deduktif	75
-------	----------------	----

3.8.3	Metod Komparatif	76
-------	------------------	----

3.9	Penutup	76
-----	---------	----

BAB 4 – ANALISIS KAJIAN [78-114]

4.0	Pendahuluan	78
4.1	Penguasaan Bacaan dan Tulisan Arab	78
4.2	Persepsi Pelajar Terhadap Bahasa Arab	89
4.3	Terjemahan Pelajar Berdasarkan Frasa//Ayat	95
4.4	Terjemahan Pelajar Berdasarkan Rangkap	104
4.5	Penutup	113

BAB 5 – KESIMPULAN, CADANGAN DAN PENUTUP [115-126]

5.0	Pendahuluan	115
5.1	Kesimpulan	115
5.2	Cadangan	122
5.3	Penutup	125

BIBLIOGRAFI [127- 133]

LAMPIRAN [134-152]

JADUAL TRANSLITERASI

(Rujukan : Jabatan Bahasa Arab dan Bahasa-Bahasa Timur Tengah,
Fakulti Bahasa Dan Linguistik, Universiti Malaya, Kuala Lumpur)

A. KONSONAN

Huruf Arab	Huruf Rumi	Huruf Arab	Huruf Rumi	Huruf Arab	Huruf Rumi
	a		s		l
	b		sy		m
	t		s		n
	th		d		w
	j		t		h
	h		z		,
	kh		‘		y
	d		gh		t
	dh		f		
	r		q		
	z		k		

B. VOKAL

Pendek	Panjang
a	a:
i	i:
u	u:

C. DIFTONG

ay
aw

DAFTAR SINGKATAN KATA

Bil	Singkatan	Huraian
1.	IPTA	Institut Pengajian Tinggi Awam
2.	S.A.W	SallaAllah ‘alaihi Wa Sallam
3.	j-QAF	Jawi, Quran, Arab dan Fardu Ain.
4.	SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
5.	SPSS	Statistical Package for the Social Science
6.	SAR	Sekolah Agama Rakyat
7.	ICT	Information Computer Technology
8.	BS	Bahasa Sumber
9.	BP	Bahasa Penerima
10.	JAPIM	Jabatan Pendidikan Islam dan Moral

11.	KPM	Kementerian Pelajaran Malaysia
12.	STAM	Sijil Tinggi Agama Malaysia
13.	USIM	Universiti Sains Islam Malaysia
14.	STPM	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
15.	SMKA	Sekolah Menengah Kebangsaan Agama
16.	SMAN/R	Sekolah Menengah Agama Negeri/Rakyat
17.	FELDA	Federal Land Development Authority
18.	STS	Sangat Tidak Setuju
19.	TS	Tidak Setuju
20.	TP	Tidak Pasti
21.	S	Setuju

22.	SS	Sangat Setuju
23.	T	Tepat
24.	ST	Sederhana Tepat
25.	TT	Tidak Tepat
26.	UPSI	Universiti Pendidikan Sultan Idris
27.	DBP	Dewan Bahasa dan Pustaka
28.	KBSM	Kurikulum Baru Sekolah Menengah
29.	KUIM	Kolej Universiti Islam Malaysia
30.	UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia

SENARAI RAJAH

Rajah	Penjelasan	Halaman
Rajah 2.1	Rajah 2.1 : Pola Imbuhan Berasal Tiga Huruf	18
Rajah 2.2	Rajah 2.2 : Pola Imbuhan Berasal Empat Huruf	18
Rajah 2.3	Rajah 2.3 : Contoh Pola Berimbuhan Pola Asal	22

SENARAI JADUAL

Jadual	Penjelasan	Halaman
Jadual 1.1	Jadual 1.1: Pola Tiga Huruf Mengikut Bilangan Huruf Imbuhan	7
Jadual 2.1	Jadual 2.1 : Pola Imbuhan Tiga Huruf	16
Jadual 2.2	Jadual 2.2 : Pola Imbuhan Empat Huruf	17
Jadual 2.3	Jadual 2.3 : Variasi Makna Pola Imbuhan Tiga Huruf	19
Jadual 2.4	Jadual 2.4: Contoh Pola Berimbuhan yang Lahir dan Tidak Sama Maknanya dengan Pola Asal	21
Jadual 2.5	Jadual 2.5: Contoh Pola Terbitan daripada Pola Tiga Huruf	23
Jadual 3.1	Jadual 3.1: Menunjukkan Tahun Pengajian dengan Jumlah Bilangan Pelajar	66
Jadual 3.2	Jadual 3.2 : Menunjukkan Semester Pengajian dengan Jumlah Bilangan Pelajar	66
Jadual 3.3	Jadual 3.3 : Menunjukkan Jantina dengan Bilangan Pelajar	67
Jadual 3.4	Jadual 3.4 : Menunjukkan Tahap Pengajian Tertinggi dengan Bilangan Pelajar	67
Jadual 3.5	Jadual 3.5 : Menunjukkan Sekolah Terdahulu dengan Bilangan Pelajar	68
Jadual 3.6	Jadual 3.6 : Menunjukkan Latar Belakang Kehidupan dengan Bilangan Pelajar	68

Jadual 3.7	Jadual 3.7 : Menunjukkan Kesahan Konstruk Instrumen Kajian	74
Jadual 4.1	Jadual 4.1: Menyebut Perkataan Arab dengan Baik Mengikut Urutan Ayat	78
Jadual 4.2	Jadual 4.2: Kebolehan Pelajar Menulis Perkataan Arab dengan Baik	79
Jadual 4.3	Jadual 4.3: Kebolehan Mereka Membaca Petikan Arab dengan Betul dan Sempurna	80
Jadual 4.4	Jadual 4.4: Menulis Perkataan Arab dengan Baik dan Sempurna	81
Jadual 4.5	Jadual 4.5: Membina Ayat-Ayat Pendek Bahasa Arab dengan Baik Melalui Bacaan	81
Jadual 4.6	Jadual 4.6: Membina Ayat-Ayat Pendek Melalui Penulisan	82
Jadual 4.7	Jadual 4.7: Memahami Petikan Arab dengan Baik Melalui Bacaan	83
Jadual 4.8	Jadual 4.8: Mampu Menulis Petikan Arab dengan Baik	83
Jadual 4.9	Jadual 4.9: Mengetahui Kaedah Penulisan Tulisan Arab dengan Baik	84
Jadual 4.10	Jadual 4.10: Belajar Bahasa Arab Semenjak di Bangku Sekolah Lagi	85
Jadual 4.11	Jadual 4.11: Keluarga Menjadi Pembimbing Dalam Menguasai Bahasa Arab	86
Jadual 4.12	Jadual 4.12: Penguasaan Bahasa Arab Melalui Mata Pelajaran Bahasa Arab yang Diajar di Sekolah	87
Jadual 4.13	Jadual 4.13: Dapatan Penguasaan Bacaan dan Tulisan	88
Jadual 4.14	Jadual 4.14: Berminat Untuk Mempelajari Bahasa Arab	89
Jadual 4.15	Jadual 4.15: Mempertingkatkan Minat dan Penguasaan Terhadap Bahasa Arab	90
Jadual 4.16	Jadual 4.16: Meneruskan Kursus Bahasa Arab Sekiranya Ditawarkan ke Peringkat Lebih Tinggi	90

Jadual 4.17	Jadual 4.17: Membaca Bahan Bacaan Dalam Bahasa Arab Semasa Waktu Lapang	91
Jadual 4.18	Jadual 4.18: Merujuk Kepada Kamus Jika Terdapat Perkataan Sukar Untuk Diterjemahkan	92
Jadual 4.19	Jadual 4.19: Mempelajari Bahasa Arab Dapat Membantu Masa Hadapan Saya	92
Jadual 4.20	Jadual 4.20: Sudah Tiba Msanya Bahasa Arab Dimartabatkan Setanding dengan Bahasa Inggeris di Negara Ini	93
Jadual 4.21	Jadual 4.21: Dapatan Persepsi Terhadap Bahasa Arab	94
Jadual 4.22	Jadual 4.22 : Dapatan Terjemahan Melalui Frasa / ayat	103
Jadual 4.23	Jadual 4.23 : Dapatan Terjemahan Melalui Rangkap	112

SENARAI CARTA

Carta	Penjelasan	Halaman
Carta 5.1	Carta 5.1 : Dapatan Terjemahan Perkataan Berimbuhan Berdasarkan Frasa / Ayat	117
Carta 5.2	Carta 5.2: Dapatan Terjemahan Perkataan Berimbuhan Berpandukan Rangkap Ayat	118
Carta 5.3	Carta 5.3: Dapatan Skala Tepat Dicampur dengan Skala Sederhana Tepat Berbanding Tidak Tepat Berdasarkan Frasa / ayat	119
Carta 5.4	Carta 5.4: Dapatan Skala Tepat Dicampur dengan Skala Sederhana Tepat Berbanding Tidak Tepat Berdasarkan Rangkap Ayat	120
Carta 5.5	Carta 5.5 Dapatan Keseluruhan Berdasarkan Frasa dan Rangkap Ayat	121